

Lietuvos įmonės, pasiekusios brandesnę raidos etapą, vis aktyviau ieško galimybių plėstis užsienyje. Tai jos daro ne tik didindamos eksporto apimtį, bet ir išsigydamos vietos įmones. Kitaip tariant, Lietuva tampa ne tik užsienio kapitalą siekiančia pritraukti šalimi, tačiau ir pati vis aktyviau investuoja į užsienio valstybes, daugiausia į Latviją, Lenkiją ir Vokietiją. Plačiau apie šią tendenciją pasakoja „Luminor“ Verslo bankininkystės vadovas Vytis Žegužauskas.

Pastaraisiais metais lietuvių turtą užsienyje didino tiek spartesnės Lietuvos įmonių investicijos užsienio šalyse, tiek auganti užsienio šalyse investuoto finansinio turto vertė. Lietuvos įmonių investicijos į užsienio šalyse esančių įmonių akcinį kapitalą vos per trejus metus (nuo 2021 iki 2024 m.) išaugo nuo 9 iki 14 proc. BVP. Tai rodo, kad Lietuvos verslininkai veržlūs, iniciatyvūs, inovatyvūs ir alkani plėtrai gerąją prasmę.

Lietuvos ekonomika įžengė į aukštesnę lygą

„Lietuvos įmonių investicijos į užsienį yra tvirta ilgalaikė tendencija, kuriai paaštrėjusi geopolitinė situacija tik davė papildomą impulsą. Augančios Lietuvos įmonių investicijos užsienyje iliustruoja, kad Lietuvos ekonomika įžengė į aukštesnę ekonominę lygą. Dabar Lietuva ne tik konkuruoja dėl užsienio investicijų, bet ir pamažu pati tampa reikšminga investuotoja užsienio šalyse, dėl kurios investicijų konkuruoja kitos šalys“, – pažymi V. Žegužauskas.

Be to, reikšmingai plečiasi ir Lietuvos investicijų geografija. Jei anksčiau Lietuvos įmonės apsiribodavo investicijomis kaimyninėse šalyse, šiuo metu vis daugiau yra investuojama Vakarų Europos šalyse, taip pat JAV, Artimuosiuose Rytuose bei Azijoje.

„Įprastai labiau į užsienį plečiasi stambesnės įmonės, kurios jau turi susikūrusios tvirtesnę pagrindą po kojomis Lietuvos rinkoje. Daugiausiai į plėtrą užsienyje investuoja transporto sektorius, gamyba (baldai, maisto pramonė), statybos paslaugos, investicijos į nekilnojamąjį turtą, aviacija, plataus vartojimo prekės, elektroninė prekyba“, – vardija „Luminor“ banko ekspertas.

Vis dėlto ekspertas pastebi, kad tokia plėtra susijusi net tik su galimybėmis, bet ir tam tikromis rizikomis, todėl ją svarbu gerai pamatuoti. Kitaip tariant, augimo metu verslui svarbu nesukurti sau per didelio finansinio ir veiklos krūvio.

Pirmoji Baltijos šalyse

Kaip bebūtų, Lietuvos verslo plėtra į užsienį šiandien vykdoma profesionaliai, sako V.

Žegužauskas. Tai nepalyginama su tuo, kas buvo prieš 20 ar 10 metų – gerai išanalizuojama reikiamos šalies rinka, pritraukiami vietiniai žmonės, adaptuojamos marketingo ir pardavimo strategijos, rengiami detalūs finansiniai ir veiklos modeliai, efektyviai pritraukiamas finansinis kapitalas.

„Iš esmės todėl Lietuva yra pirmoji Baltijos valstybė, pasiekusi teigiamą tarptautinių investicijų balansą. Estija ilgą laiką turėjo santykinai geresnį balansą, tačiau pastarąjį penkmetį sparčiai išauginusi savo finansinio turto vertę Lietuva ją aplenkė ir pirmoji iš Baltijos šalių įžengė į teigiamą teritoriją“, – sako ekspertas.

Įdomu tai, kad iš naujųjų Europos Sąjungos (ES) šalių, tik trys (Malta, Slovėnija ir Lietuva), turi teigiamą tarptautinių investicijų balansą. Eksperto teigimu, tai įprasta, nes jaunos, dar savo finansinio turto nesukaupusios valstybės, dažniausiai turi neigiamą tarptautinių investicijų balansą. Didžiausią teigiamą balansą turi ES senbuvės: Vokietija, Nyderlandai ir Švedija.

